

"AKIRAČIAI", 1990 Gegužės – May
Nr. 5 (219)

DRAUGŲ BALSAI LIETUVA TĒVYNĒ MANOJI

Kiekviena kartą beskaitant Pirmosios Karalių knygos trečiąją, t. t. yra Samuelio pirmąją dalį apie tai kaip Dovydas rengiasi mirtinai kovai su filistiečiu milžynu Galiotu dėl Izraelio tautos garbės, kaip Dovydas "pasirinko sau penkis šviesiausius akmenėlius iš upokšnio ir juos įsidėjo į piemens krepšį, kurį turėjo su savimi, o svaidyklę nešė rankoje ir išėjo prieš filistietį", sulaukome žadą ir narsiam piemenėliui linkime pergalės; o kai būsimasis karalius-piemuo-poetas parbloškia filistietį, sveikiname jį su pergale, siūlome jam bičiulystę ir norime savo avis ganyti su jo kaimene. Nesidomime Galioto palaikais, nes jis nėra Polinikas. Tos pergalės garbei visam pasauliui skelbiame mūsų Osaną. Čia nekalbu apie Izraelio pergalę prieš arabus. Kalbu apie XX-jo amžiaus baigmės universalų tautų elgesį, apie tautas, kurios tuojaus rengiasi savo kepsni-ruošti prie nugalėtojo ugnies. Tačiau kai šiuo metu Dovydas-Lietuva, esąs šių laikų Galioto-Tarybų Sąjungos nelaisvėje, bando atsistoti ant kojų, rengiasi su Super-Filistiniečiu, visai negeisdamas jį nužudyti, o vien tik siekdamas nusimesti jo jungą nuo sprando, gimtąją Gedimino žemę paskelbti savąją – nusisukame nuo ryškėjančio kovos lauko, delsiame ir, esame net pasirengę išrinkti visus akmenis iš lietuviškų upokšnių, kad tik nesupykinus Super-Galioto. Nesvarbu, kad lietuvių tauta, legaliai išrinktos valdžios lūpomis, paskelbė savo nepriklausomybę; nesvarbu, kad Ribentropo-Molotovo paktas, kuris atnešė vergiją Lietuvai bei kitiems kraštams, daugelio valstybių, kartu ir Super-Galioto, buvo pasmerktas; nesvarbu, kad tos narsios valstybės prezidentas, Vytautas Landsbergis, apeliuoja į pasaulį politinės ir moralinės paramos, kad atrėmus Super-Galioto vis didėjantį smurtą – pasaulis tam šauksmui užsikemša ausis abejingumo vata, laikydamas jį "šauksmu tyruose" ir visiškai užmiršdamas, kad tas šauksmas labai greitai gali tapti jo paties nevilties šauksmu, jog John Donne varpai mums skamba net per daug aiškiai: "Neklausk kam skamba varpas. Jis skamba tau" (Devotions). Kai lietuvių parlamentas paskelbė nepriklausomybę – laisvos (dar nepilnos) vyriausybės sudėtį, mintyje pradėjo šaukti bal-

Žaidzas Vilniuje prie Lietuvos Parlamento rūmų, paskelbus Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atstatymo deklaraciją.

sas, mano įsitikinimu, lenkų daugumos balsas. "Yra kraštas, kuris tą vyriausybę pripažins tuojaus pat, nes jojo pripažinimas būsiąs pripažįstančio suverenumo mastu. Lenkija. Būki pirmoji stojančiu su broliais lietuviiais. Juk prieš akis turi Jono Mateikos "Žalgirio mūsų" su centre asmenybe – kunigaikščiu Vytautu. Budriai mums, po istorijos skraiste, atnešė iškiliausią mūsų karališką dinastiją – Jogailaičius. Tai jie drauge su lenkais, trisdešimtųjų ir šešiasdešimts trečiųjų metų sukilimuose mirė. Po to padarėme sau daug žaizdų, dažnai net mirtinų. Jos vis dar atviros. Maskva mikliai jas parbarsto druska, "konservuodar ta stigmatas". O jos norėtų užgyti. Dabar reikia atsistoti petys į petį. Jūsų laisvė yra ir mūsų laisvė, nes vis dar esame tos pačios pabaisos nasruose – Super-Galioto-Rušijos. "Lietuva, Tėvynė manoji". – šaukiau (ir šaukiu) į savo bičiulių ir pažįstamų ausis, pripažįstu save kaip Teisėją ir Laisvą". Tačiau dabartinė lenkų valdžia, premiero Tadeušo Mazovieckio reprezentuojama tyli. Tiems, kuriems kaip man etika yra Dievas, tai yra baisi tyla. Lietuviai ją girdi. Toji tyli, savo pagrėbstų prasme primena tragišką, politinę bei moralinę rugiapiūtę mūsų smurto, padaryto čekams, mūsų Užolziško laimėjimo" smurtą, kadaimesimomenui, – tam iki šios dienos nepateisina-

mam žiauriam momentui, – tapome rudo Berlyno partneriu. Tylėdami šiuo metu pasidarome sąjungininkais Maskvos, kuri siunčia vis stipresnes šarvuotas gaujas į Lietuvą, kada Super-Galioto tankų tarškėjimas aplink lietuvių parlamentą skelbia kalbas apie laisvę, kada prezidentas Landsbergis skelbia pasauliui, kad Lietuva esanti apsiausties stovyje ir savo vašingonišką atstovą skiria Laisvajai Lietuvai reprezentuoti. Jei Super-Galiotas Lietuvos vyriausybę ir parlamentą durtuvais sugrūstų į geležines kibitkas, kada jauni lietuvių dezertyrai iš sovietų armijos ieško prieglobsčio bažnyčiose, naiviai tikėdami, kad savotiškas durtuvas juos neišlukštens (laimingi jie – nieko negirdėję apie lenkų Pragos skerdynes.), kada... Ir visa tai vyksta tada, kai premieras Mazovieckis tose gaujose vis dar mato Lenkijos suverenumo apsaugą. Ir tyli. Nesuprantančiam Alyvų Kalne prie Vyskos.

Jei dabar gyventų lordas Baironas, jis vyktų ne į Missolongi, bet į Vilnių, tardamas: "Laisvė. Tavoji vėliava, nors suplėšyta, tarytum audra vis veržiasi prieš vėją".

Gi iš kitos pusės, gal nuo Triumfalinės arkos, o gal nuo Brandenburgo vartų, į tą pačią vietą, bet ne į Istantbulą, nusitrapalioję ponas Adomas, žiūrėdamas į

SEMANARIO MŪSU LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje: Cr\$. 500,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS: Cr\$. 50,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą: Cr\$. 30,00
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija talsó bei tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Pėrlėstas ir administracinius laiškus rašyti PRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS var

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca CEP 03124
São Paulo - Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS FACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$ 10,00
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
Į tolimus kraštus 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$ 100,00

"Ivairių javų nuspalvintus laukus, paauksuotus kviečiais, pasidabruotus rugiais"; lyg šnabždėdamas dviem kalbomis: "Lietuva. Tėvynė manoji" Tu esi kaip sveikata... " Viso pasaulio tautos turėjo, turi ir turės savo poetus, kurie pamilo myli ir mylės laisvę "besiveržiančią prieš vėją". Esmėje tautos, en masse, yra tokios, kokie yra jų poetai ir visi kūrėjai. Tuo tarpu jų vyriausybės tėra tik lošimų kazino, kuris vadinasi "Politika" savininkai. Užtat jie tyli dabar, kai Lietuvos miestų gyventojų namų langai dreba nuo Super-Galioto léktuvų, skraidančių pažeme viršgarsiniu greičiu., sėdami baimę – vienintelį grūdą, kurio Super-Galiotas turi perteklių. Tyli, kai Tarybų Sąjunga, mažą valstybę, kuri išdrįso būti laisva, izoliuoja nuo likusio pasaulio, apsėja parašutininkais (kurių perteklių taip pat ji turi) okupuotą žemę, įsako paleisti civilinę apsaugą, žemina lietuvių kariūnus, atima lietuvių ginklus, net medžioklinius, nenorėdama matyti, kad lietuviško Dovydo svaidyklė neturi vamzdžio, o yra padaryta iš laisvojo žmogaus teisių. Tyli, kad nesuerzinius Super-Galioto, nes jis turi super-teritoriją super-investavimui ir super-prekybai. Lietuvos sklypeliai maži. Mažos yra ir jos lėntynos prekėms. Tai todėl ir skamba Lietuvos didysis varpas.

Visada tolimais man atrodė tokie kraštai kaip Australija ir Islandija. Mano vidiniame žemėlapyje tai buvo vietovės ubi leones – Australija buvo žemynas kengurų, suvėdančių viską, net fermerių odinius batus, o Islandija tai karalystė žuvų, iš kurių islandiečiai išmoko tylėjimo. O kada tie kraštai, kaip pirmieji, iki šiol vienintėliai, pripažino laisvą Lietuvos vyriausybę, suvereninį tos valstybės egzistavimą, sužinojau, kad Australija ir Islandija tai širdies ir šviesaus nepriklausomo galvojimo kraštai. Tikiu, kad paskui juos eis kiti. Te-

gul-lenkų vyriausybė nestovi pusiaukeyje klausdama: – "Quo vadis Domine?" Kadangi gali išgirsti tik vieną atsakymą: "Į Lietuvą, Lenkiją, kurią kadaise apkrėkštijai".

Tymoteusz Karpowicz
University of Illinois Chicago
(vertė Jonas Dainauskas)

"M.Lietuvai" perdavė H. Mošinskienė.

Didž. Gerb. p. Redaktoriau, tikiuosi kad skaitytojams bus įdomus nepaprasto nuoširdumo šio lenko straipsnis. Lietuviai turi tausoti tautų draugystę, tai yra didelė moralinė parama, nes nesame vieni, ypač intelektualų dėmesy.

Jums visada ištikima

Halina Mošinskienė

CHARIZMATINIS JUDĖJIMAS LIETUVOJ

"Ka Jūs manote apie charizmatinį judėjimą, arba atsinaujinimą Šventojoje Dvasioje"? – klausia kun. Valerijus Rudžinskas, Rudaminos klebonas. "Jūs už šį judėjimą ar prieš? Ar šis judėjimas paplitęs Brazilijoje?"

Matyti, kad šis sąjūdis, arba atsinaujinimas Šventojoje Dvasioje, kuris čia, Brazilijoje, vadinamas Renovação Carismática, yra gūvas ir Lietuvoje. Kas mums malonu. Ir tuo tik galim džiaugtis.

Jis gana paplitęs ir čia, Brazilijoje. Ir vis plečiasi. Atkuri tarp vietinių, brazilų. Lietuviai – konservatyvūs, tradicionalistai, lėti betkokiam pasikeitimui ir atsinaujinimui. Kad ir tokioje liturgijoje: kai brazilai beveik kas sekmadienį keičia Mišių giesmes, net nesuspėdami jas išmukti, lietuviai išvertimui sau traukia, kaip prieš 150 su viršum metų, tą patį "Pulkim ant kelių" "Prieš tavo altorių" ir panašiai.

Betgi "atsinaujinimas Šventojoje Dvasioje" ar ne, neglūdi čia. Ir pasisakyti "už" ar "prieš" – tai jau ne mūsų "skonio" dalykas. Tai atsinaujinimas dvasioje viso sumedžiagėjęsio pasaulio – ir visos Bažnyčios, tiek pasauliečių, kiek ir kunigų. Ko reikalauja Bažnyčios Ganytojai – Popiežius ir vyskupai. Nors ne trūksta ir "stabdžių".

Šiuo klausimu jau apstu literatūros įvairiom kalbom. Prieš akis turiu ispaniskai: "Renovação Carismática: Ką sako Roma?" (Bogota, Kolumbija, 1981) ir portugališkai: "Popiežiai kalba apie Charizmatinį atsinaujinimą" Tai Jono XXIII, Jono Pauliaus I ir Jono Pauliaus II tekstai (São Paulo, Brazilija, 1986): drąsinantys ir raginantys atsinaujinimo sąjūdį.

Lietuviškai skaitančiam pakankamą informaciją ir orientaciją gali duoti leidinys "Šventoji Dvasia – Bažnyčios Atnaujintoja – Charizmatinis Bažnyčios atsinaujinimas ir Bažnyčios vadovų žodžiai" (Putnam, JAV 1976).

Taigi, mums tik lieka atsiraitoti rankoves ir stoti į darbą kartu su Šventąja Dvasia, paliekant daug iniciatyvos pasauliečiams.

Gali atsirasti ir išsišokimų bei nukrypimų. Kaip ir visur kitur. Reikia tad tinkamų vadovų.

Čia noriu pasinaudoti tik dviem išsireiškimais iš virš minėto leidinio "išvadinųjų pastabų":

7. Aukščiausioji atsakomybė už sąjūdį Bažnyčioje priklauso vyskupams ir kunigams. Jų visiškas nesidomėjimas sąjūdžiu ir nuo jo atsiribojimas, paliekant jį tik pasauliečiams, būtų šios iš jų pareigų plaukiančios atsakomybės paneigimas, per šventimus tam gautos charizmos nepanaudojimas.

6. Ar sąjūdis išliks ištikimas savo paskirčiai ir bus, kaip galima tikėtis, svariu jnašu į visos Bažnyčios atsinaujinimą, daugiausia priklausys nuo jų vadovų: centrinių bei vietinių, tarptautinių, tautinių bei pavienių maldos grupių vadovų. Tad rūpestis vadovais ir jų paruošimu bei ugdymu yra svarbiausias uždavinys, kurio turėtų imtis nešantieji už sąjūdį atsakomybę Bažnyčioje. (KPG)

MŪSU LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJE.

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas
Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.
V. Prudente - Fone: 273-6696

FABRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coe ho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

Vakarų bilijonai komunizmo neišgelbės

Tarptautinė demokratinių sąjūdžių konferencija Prahoje, kurioje dalyvavo ir sovietų disidentai, ir trys lietuvių atstovai. Bendra išvada – sovietinę sistemą reikia ne pertvarkyti, o pakeisti demokratine

VYTAUTAS SKUODIS

Irimo procesas

Įdomus buvo Genadijaus Kočelkovo pranešimas. Jis keletą metų dirbo TSKP CK aparate. Rašė kalbas TSKP CK ir KGB aukštiesiems pareigūnams. Išstojo iš kompartijos po tragiškų įvykių 1989 m. Kaukaze. Dabar jis – Rusijos demokratų partijos veikėjas. Pagal kilnę – gudas.

G. Kočelkovo žodžiais, Sovietų Sąjunga yra partinės politinės sistemos valstybė, kuri veikia per represyvinį mechanizmą. TSKP dabar ėmė dr stipčiau remti savo represyvinis organus. KGB sistemoje dirba daugiau kaip 200.000 pareigūnų. Jiems talkina keli milijonai informatorių nuo akademikų iki dvasiškių. KGB visur turi įtakos. Ir milicija buvo jos kontroliuojama. KGB vadovai – tai buvę ir esantys TSKP CK vadai. Tačiau KGB, kaip ir TSKP, vyksta irimo arba puvimo procesas.

Kalbėtojas pažymėjo, jog karinio perversmo galimybė Sovietų Sąjungoje yra nedidelė, tačiau vis dėlto yra. Tai daug priklausys nuo demokratinio judėjimo veikimo taktikos.

Irimo procesas vyksta ir sovietų armijoje. Karinė technika pasenusi. Kariškių, netgi generolų, pragyvenimo lygis žemas, ir tai kelia didelį nepasitenkinimą. Sovietų armijoje kareivių sąlygos nežmoniškos. Vien per paskutiniuosius 5 metus pačioje armijoje žuvo daugiau karių, negu per visą karo Afganistane laikotarpį.

G. Kočelkovas pažymėjo, kad šiuo metu Rusijoje ir visoje Sovietų Sąjungoje demokratinės jėgos labai stiprėja. Milicija vis dažniau palaiko demokratinį judėjimą ir jį gina.

Pūvanti sistema

Ukrainietis Petro Ruban, sovietiniuose kalėjimuose ir lageriuose praleidęs pusę savo gyvenimo, pasakė, jog Sovietų Sąjungoje žmonės sistemą naikina jau 70 metų. Jie išmoko blogai dirbti, blogai vadovauti, blogai kraštą valdyti, gerai vogti. M. Gorbačiovas ėmė tą ko-

munistinę sistemą moderninti. Tačiau, deja, joje dar nėra skirtumo tarp įstatymus leidžiančių, vykdomosios ir teisinės valdžios. Kol nebus priimtas nuosavybės įstatymas, tol Sovietų Sąjungoje nebus rimtų demokratinų pakeitimų. Dabar susidaro paradoksas: Vakarai išmeta bilijonus, kad gelbėtų iš esmės supuvusią, tačiau vis dar pavojingą sistemą.

Maskvos miesto tarybos deputatas, pagal profesiją chemikas, Dimitrijus Katajevas pasakė, jog TSKP etiketė dabar nieko nereiškia. Po metų būti TSKP nariu bus taip pat nepatogu, kaip kad vaikščioti neužegtomis kelnėmis. D. Katajevas pasakė, jog per paskutinius rinkimus į TSRS AT rinkėjams buvo aiškina, kad jie kreiptų dėmesį ne į renkamo deputato priklausomybę partijai, o į jo žmogiškąsias savybes. Pavyzdžiui, dabar Maskvos miesto deputatų taryboje vyrauja demokratinė dvasia. Vos prieš keletą dienų viename posėdyje buvo svarstomas klausimas, kaip Lenino paminklą pašalinti iš vieno Maskvos rajono.

Amerikiečių nuomonės

Amerikietis dr. Albert Wohlstetter iš Los Angeles savo ilgoje kalboje daug kartų minėjo Pabaltijo valstybių statusą. Todėl, vietoj klausimo, jam buvo pareikšta vieša padėka. Atsidėkodamas už tai jis vėliau padovanojo autografuotą savo straipsnį "Captive Nations and Western Security", išspausdintą žurnale "The Wall Street Journal", May 31, 1990, kuriame daug vietos skirta Lietuvai ir kitiems Pabaltijo kraštams.

Kitas amerikietis Martin Colman priminė, kad netiesioginė buvusio JAV prezidento Ronaldo Reagano įtaka demokratinio judėjimo Sovietų Sąjungoje atsiradimui ir jo stiprėjimui buvo didžiulė. Buvęs net įstatymo projektas remti demokratinį judėjimą Pabaltijo kraštuose. Tačiau dabartinis JAV prezidentas viską apvertė aukštyn kojom. Jis dabar remia komunistinę sistemą, o ne demokratinį judėjimą.

• Daugiausia tie peikia, kurie mažiausiai veikia

Lietuvos atstovas

Lietuvos darbininkų sąjungos pirminkas ir laisvųjų profsąjungų veikėjas, Lietuvos parlamento narys Kazimieras Uoka informavo apie netrukus įvyksiantį Sovietų Sąjungos visuotinį angliakastreiką, reikalaujantį pašalinti dabartinę Sovietų Sąjungos vyriausybę.

Vakariečių pastangos

Prancūzų politologas ir sovietologas dr. Jean-François Revel, kurio knygos darė stiprią įtaką buvusio JAV prezidento Ronaldo Reagano politikai, ilgoje kalboje daug kartų lietuviškai kalbėjo apie dabartines problemas. Už tai vėliau jam taip pat buvo padėkota. J.F. Revelis argumentuotai patvirtina, kad Vakarų pagalba M. Gorbačioviui – tai pastangos išsaugoti komunistinę sistemą. Vakarai neturėtų remti M. Gorbačiovo ir jo politikos savo nepriklausomybės atstatymą paskelbusios Lietuvos atžvilgiu. Jeigu Vakarai norėtų padėti šiai sistemai, o Sovietų Sąjungos žmonėms, turėtų tų žmonių balso klausyti.

J. F. Revelis mano, kad sistemos neįmanoma panaikinti be anarchijos. Ji reikalinga, kad sugriūtų tai, kas yra pasenę ir negyvenimiška. Komunizmo sunaikinimas bus greitas, jeigu pažinsime procesus, kurie trukdo ir lėtina jo nykimą.

Mandela – Gorbačiovas

Į "Washington Times" korespondento klausimą, kodėl Amerikoje taip labai domimasi Pietų Amerikos politiniu veikėju Nelsonu Mandela, Revelis atsakė trumpai: Mandela – tai juodasis Gorbačiovas, o Gorbačiovas – baltasis Mandela. Simpatijos jiems abiem normalus reiškinys, nes ir vienas, ir kitas Amerikoje laikomi kovotojais už demokratiją savo kraštuose. Amerikoje kai kas mano, kad tokius žmones, kaip Mandela ir Gorbačiovas kritikuoti yra nusikaltimas.

Tą dieną įvairūs kalbėtojai išsakė ir daugiau įdomių minčių, kurias atpasakoti šiame ribotos apimties apžvalginia-me straipsnyje neįmanoma.

SPAUDOS IŠLAIKYMO

MES ESAME KOVOJANTI TAUTA

Vienas iš mūsų ginklų-spauda. Ji turi būti tvirta ir laisva. Skaitytojau, tavo tautinė pareiga ją remti ir platinti. Surask bent vieną naują skaitytoją! Nedelsk!

Čekoslovakijos kelias

Trečiają konferencijos dieną abiejuose posėdžiuose vyravo čekai, moravai ir slovakai, organizacijos "Chartija 77" veikėjai. Toji organizacija ilgą laiką buvo vienintelė opozicinė grupė Čekoslovakijoje. Visi jie pasakojo apie sunkų Čekoslovakijos kelią į demokratiją, apie tai, kokį svarbų vaidmenį atliko nelegali pogrindžio spauda, apie dabartines nelengvas politines ir ekonomines šio krašto problemas. Pastaruoju klausimu diskusijoms su amerikiečiais vadovavo vienas iš JAV Nacionalinės tarybos demokratiniams judėjimams remti direktorių Martin Colman.

Pagrindinė mintis

Visumoje Prahos konferencija buvo įdomi, turininga ir gerai jos rėmėjų bei globėjų organizuota. Galima manyti, kad ir svečiai, atvykę iš Sovietų Sąjungos ir Pabaltijo kraštų, iš šios konferencijos parsivežė ugnies savo tolimesnei demokratinei veiklai.

Visas tris dienas kalbose bei pasisakymuose vyravo mintis, jeigu Sovietų Sąjunga nepakeis savo ideologinės, politinės ir ekonominės sistemos į demokratinę, Vakarų bilijonai sistemos nebeįgelbės. Vakarų pasaulio vadovai daro didelę klaidą, neįvertindami demokratinio judėjimo, kuris šiuo metu vyksta Sovietų Sąjungoje ir kurio pagrindinis tikslas tą antihumaniską socializmo-komunizmo sistemą Sovietų Sąjungoje pakeisti, o ne pertvarkyti.

Visi konferencijos dalyviai vieningai pritarė nuomonei, kad tie Sovietų Sąjungos pavergti kraštai, kurie jau dabar yra pasirusę atsiskirti, turi būti laisvi.

VIZOS Į LIETUVĄ

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija pranešė, kad pasibaigus Lietuvos blokadai, nuo š. m. liepos 6 d. TSRS U.R.M. konsulinė valdyba išsiuntė savo konsulinę tarnyboms aplinkkraštį, kuriame nurodoma, jog apribojimui įvažiuoti į Lietuvą yra panaikinami tam laikotarpiui, per kurį vyks derybos tarp TSRS ir Lietuvos Respublikos, Vazos į Lietuvą dabar išduodamos bendra tvarka.

KARALIAUS MINDAUGO ATMINIMUI

Vilniaus rajono Medininkų apylinkėje, vienos aukščiausių Lietuvos kalvų – Juozapinės kalno – pakraštyje, pastatytas paminklinis akmuo Lietuvos karaliaus Mindaugo atminimui.

Mindaugas buvo pirmuoju besikuriančios Lietuvos valstybės valdovu. 1253 metų liepos mėnesį Mindaugas buvo vainikuotas karaliumi. Liepos 8 d. Medininkų bažnyčioje buvo atlaikytos Mišios už Lietuvą, o prie Juozapinės kalno įvyks įamžintas paminkliniu akmeniu, kuriame iškalta Mindaugo-karaliavimo data ir jo karūnos ženklas.

PAGERBTAS PETRAS VAIČIŪNAS

Liepos 11 dieną sukako 100 metų kaip gimė žymus lietuvių dramaturgas, poetas ir teatro veikėjas Petras Vaičiūnas. Minėjimas surengtas rašytojo gimtajame kaime, Piliakalnyje, Jotavos rajone. Panoterių vidurinei mokyklai suteiktas Petro Vaičiūno vardas. Jonavoje atidengtas P. Vaičiūno paminklinis biustas, kurį sukūrė skulptorius V. Vidžiūnas.

LAZDIJŲ PASIENIO PUNKTAS

Atšaukus Lietuvos blokadą, nuo liepos 21 dienos pradėjo veikti pasienio punktas ties Lazdijais. Nuo tos dienos pradėta aptarnauti Lietuvos, Sov. Sąjungos ir Lenkijos piliečiai, vykstantys asminiais tikslais į bet kurią šalį.

UKRAINIEČIAI KARO TARNYBA ATLIKS UKRAINOJE

Ukrainos Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą, kuriuo visi respublikos milicininkai ir kariai yra atšaukiami iš sovietų vidaus reikalų ministerijai pavaldžių specialiųjų saugumo dalinių. Šie daliniai paprastai panaudojami riaušėm malšinti, palaiko viešąją tvarką konfliktinėse srityse. Ukrainos AT taip pat principiniai nusprendė, kad ukrainiečiai prievolinkai turės atlikti karinę tarnybą respublikos teritorijos ribose. Po Rusijos federacijos, Ukraina, kaip žinoma, savo teritorijos plotu ir gyventojų skaičiumi yra antra didžiausioji Sovietų Sąjungos respublika.

PASAULINĖ SKAUTŲ KONFERENCIJA

Nuo liepos 23 d. Paryžiuje vyko 32-ji pasaulinė skautų konferencija, kurioje dalyvavo apie tūkstantis delegatų iš 110-ties kraštų. Konferencijai buvo parinkta aktuali tema: Skautų sąjūdžio atgimimas Centro ir Rytų Europoje. Visame pasaulyje dabar yra apie 16 milijonų skautų, tai yra dvigubai daugiau negu prieš dvidešimt metų. Skautų sąjūdziai veikia šimtas dvidešimt viename krašte. Pažymėtina, kad skautų sąjūdis neseniai atsikūrė taip pat ir Lietuvoje, kur sėkmingai plečia savo veiklą. Į pasaulinę skautų organizaciją dabar įsijungė Vengrijos ir Čekoslovakijos skautų sąjūdziai. Skautus 1907 m. įkūrė anglų generolas Baden Powelis. Lietuvoje skautai įsikūrė prieš pirmąjį pasaulinį karą. Pirmąjį lietuvių skautų vienetą suorganizavo Petras Jurgėla-Jurgelevičius. Lietuvių skautų sąjungos tikslas, kaip pažymima jos įstatuose, pagal skautybės sistemą auklėti lietuvių jaunimą religingais, dorais, kilnios dvasios, tvirto būdo, sveikais žmonėmis, sąmoningais lietuviams ir naudingais savojo krašto piliečiais.

GRAŽINAMI KULTO ĮSTAIGOMS PRIKLAUSE PASTATAI

Kaišiadorių vyskupijos kurijai grąžinta sanatorija "Tulpe", esanti Birštono kurorte, po karo nacionalizuota kaip ir kiti kulto organizacijoms priklausę pastatai. Bažnyčioms numatoma grąžinti daugiau kaip 220 įvairių pastatų: klebonijų, špitolių bei ūkinių.

Klaipėdos evangelikams anksčiau priklausiusi Jono bažnyčia karo metais buvo sugriauta. Dabar jiems grąžintas tik ant Jono kalnelio stovintis buvusios parapijos pastatas, kuriame evang. vyskupas Jonas Kalvanas atlaikė pamaldas.

DERYBOS SU RUSIJA

Lietuvos AT pirmininkas Vytautas Landsbergis per radiją pasakė, kad artimiausiu metu Lietuva pradės derybas su Rusijos federacija dėl tarpusavio ryšių ir bendradarbiavimo sutarties pasirašymo. Vytautas Landsbergis pasakė, kad derybos su Rusijos federacija Lietuvai yra nemažiau svarbios už derybas ir Sovietų Sąjungai, kurioms dabar taip pat ruošiamasi. Numatoma, kad Lietuva sudarys sutartį ir su Moldavijos respublika.

ANGIE
GIRCKUS & CIA. LTDA.
 CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA
 MODAS
 Rua Solon, 773 - Fone: 221-6377 - Bom Retiro
 CEP 01127 - São Paulo - Capital

PARDUODAMAS
ŽODYNAS
 DICIONÁRIO
 PORTUGUÊS-LITUANO
 LITUANO-PORTUGUÊS
 Kreiptis į šv. Kazimiero parapiją
 Rua Juventus 28, Tel: 273-0338

AMŽINO IŠALO ŽEMĖJE

(Tęsinys iš praeito numerio)

Ta žemė,
ta žemdirbio žemė
iš jos ir tvirtybė
iš jos ir palaima
iš jos nepelnytas nelauktas
prakeikimas
Mes buvom valstiečiu vaikai,
bet taip reikia vadinkit ir buožėm.
tik ne banditais
mano tevas kaip gyvas nelaikė rankoje
ginklo.
jis per visą gyvenimą
nepakėlė rankos prieš žmogų
(net prieš gyvuli kėlė retai ir nenoriai)
jis buvo stiprus, todėl
mokėjo suprasti mokėjo atleisti, o nekest
nemokėjo
jis neteisė nieko, nekaltino nieko.
"Buvo toks laikas, ka padarysi,
Likom gyvi ir ačiū Tėvynei."
Mus išleisdamas
komendantas pasakė.
"Jūs kas nors paprasčiausiai iskundė,
nebuvo bylos, nė kaltinimo
jokio nėra rašyta
buvote sąrašuose ir tiek
šitaip reabilitavo
Bet ligi tol praėjo dešimt metų,
ilgų ilgiausių, šaltų šalčiausių Sibiro metų.
Mes gyvenom ant Vilimo kranto,
mūsų miestą supo kalnai,
aptalūs ir neaukšti,
sumerkę eglė ir kedrų žalias lepečkas į upe.
O po tais medžiais,
kur pažiūri kilimų kilimais bruknienojai,
O braknelė uogelė
ta mūsų tikra atgaiva
ir sveikata per begalinę Sibiro žiemą.
Lauke raudonasis speigas,
bet spraga krosnyje malkos,
ačiū tėvelio rankoms,
jūs niekada nepritrūkom,
tik langas apšales iki pavasario,
prapūsi, atšildysis mažą akutę,
nusigrežk ir užsitrauks
O ant aukšto sušaldyta vasara
visas kalnas braknelių,
atitirps, ir kaip buvusios
gyvos, atsparios uogelės.
(Obuoliai atkeliaudavo ne gyvi –
džiovinti, kartais sušalę,
kvepėjo keistai, o skonio nė nesuprasi,
kaip patikėti Sibiro vaikui,
kad tokie dideliausi vaisiai
kažkur užauga – ant medžių?)

Mieste buvo daug lietuvių.
Kas jie tokie, nežinau,
tik žinau, kad tu, kurie žudė,
nebuvo.
jie nuteistieji,
mes tiktai ištremtieji.
Visi ten jautėsi broliai.
nelaimė visus sulygino ir apvalė
Susibūre švesdavom savo šventes.
O kaip jie dainavo, kaip jie visi dainavo
hetuviškai
o kaip švelniai, kaip gaudžiai.
"Leiskit i tėvyne,
leiskit pas savus
Ten pradžiugs krūtinė,
atgaivys jausmus.
Svetima padangė
nemaloni, ne
tėviškėle brangia
vis regiu sapne"
dainuodavo tyliai, nuleidę akis ašaeotas.
Ak ir aš dainavau suvisais,
ir mano vaikiškos ašaros srūdavo dėl Tėvynės,
kuriuos nebeatminiau.
tik sapnuose
parbėgdavau, vis parbėgdavau
į žydinčių pienu, pieva
sugrįžusi ja atradau prie gimtųjų namų,
bet anuomet
kokie tai buvo sapnai
Pienių pieva ir žydintys medžiai,
švytintys medžiai.
Tarp spygliuočių užaugusiam vaikui
pasaka, neįtikėtina...
Mano sapnų Lietuva
begalinis žydintis sodas –
medžių balti ir rausvi debesynai
ir nameliai tarp jų,
prie kiekvieno rūtų darželis,
ir kaip salos
žali žali ar geltoni
auksiniai rugių laukai.

O rugine duonele,
ir tave sapnavau iš tolo.
Kartais mama iš kažkur gaudavo ruginių miltų,
tada namuose būdavo šventė –
duonos kepimas,
rimtos ir iškilmingos apeigos, nuostabus
ritualas:
rūgsta duonkubilių tešla po drėgna skepeta,
kyla ir auga,

bet man prisiliesti jos nevalia, kad nesupyktu
duonelė, kad nesugestų ir nesukristu.
O štai ir kepimas, kuomet
pakvimpa visi namai, net gatvėj praeiviai
traukia gardžiudamies orą ir dairo i langus,

o mama kepa duona
ramiai, iškilmingai.
ližė pabarsto miltais, kaskart atsidūsta
"Klevo lapu reikėtų ar ajerų, bet jų čia nebūna
Ant pirmojo kepalio brėžia kryželį ir sukalba
kažkokį buriažodį,
tikriausiai maldele, bet man burtažodį,
o tada jau pašauka,
ir netrukus rudi kepaliukai susirikiuoja ant
stalo

Tada Tu svečiuodavaisi pas mus.
Tėvyne mūsų svajone,
mūsų mintys ir ilgesys
I Tave, i Tave plaznojo

Tėvyne, Tėvyne
Taves nepamiršom, tuo ilgesiu mes gyvenom
iš Taves tolimos
sėmėm vilties ir stiprybės
dirbti dorai, gyventi dorai,
išlaukti, išverti ir grįžti.
Tavimi, Tėvyne, buvom tiesūs ir šviesūs
visados atsimindavom esam
Tavo vaikai, Tėvyne,
net ir patys mažiausi, kuriu atmintis Taves
nebesiekė
Mūsų tėvai mus mokė ne keršto ar neapykantos
tik ilgesio, meilės, Tau, ištikimybės
mokė Tavo vardu didžiuotis, Tavo vardu
gyventi

Tėvyne
Kaip laukdavom iš Taves žinių
laiškai iš Tėvynės.
o
siuntiniai iš Tėvynės,
Tėvynė atsiųsavo mums gražiausia, gražiausia
dalyką,
net stebuklingų, kurie galėjo nušviesti apte
musią liūdesiu siela,
mamos gintariniai karoliai,
tautiniai rūbai,
jais pasipuošę šokdavom klubo salėj
jaunimas, senimas, visi, kas galėjo
(Mano mama vėl trumpam virsdavo mokytoja,
kitadien ir kasdien
vėl ji – sargė, valytoja, slaugė)
Lietuviai dainavo ir šoko,
vietinė ir atvežtinė publika plojo ir gyrė
"Ladno pojut, zdorovo pliašut litovcy"
Iš Tėvynės atėidavo ir lietuviškos knygos,
gražiausios – man,
su spalvotais ryškiais paveikslėliais,
o juose –
žydintys medžiai, dailūs nameliai su darželiais
margi gyvulėliai
ir žali ar geltoni laukai.
Tai buvo Tėvynės paveikslai,
irodymas,
kad ten už kalnu ir mišku
iš tikrujų yra Tėvyne.
Ir vakarais
aš dar karščiau kartodavau savo pačios sugal-
votą maldele:

"Tėvyne Lietuva, tu visų gražiausia, visų
geriausia,
aš būsiu darbšti, gera, aš klausysiu tėveliu,
aš myliu Tave, Tėvyne, visi mes mylim Tave,
Tėvyne,
padaryk, kad niekas nesirgtų, niekas nemirtų,
kad visi sugrįžtume pas Tave
ir laimingai gyventume su Tavimi per amžiu
amžius, amen."
(Bus daugiau)

o Kas bėga nuo lietuviškos spal-
dos, bėga nuo savo tautos

COMERCIAL SUEIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BÁTIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

VYTAUTAS DIDYSIS

VYTURYS

REDAKCIJOS PASTABA: ML-vos bendradarbis VYTURYS mus stebina savo pajvairintais straipsniais. Dabar jo sveikata truputį sušlubavo, tai ir mažiau rašo. Tačiau mes turime atsargoj jo visą eilę straipsnių apie VYTAUTĄ DIDĮJĮ. Kadangi per Šilines mes taip pat švenčiame "Tautos Šventę Vytauto Didžiojo garbei, tai mes pradėsime spausdinti VYTURIO straipsnius apie Vytautą Didįjį. Pasinaudojame proga išreikšti mūsų širdingą padėką už tokį vertingą bendradarbiavimą ir palinkėti, kad Dievas palaikytų jo sveikatą, taip kad galėtume dar daug laiko gerėti jo labai dėmiais straipsniais.

Pasinaudota leidiniu Vytautas Didysis

Lietuvių tauta, kaip politiškai organizuotas vienetas istorijoje pasirodė viduramžių pabaigoje. Vakarų Europoje jau buvo valstybės, kuriose valdžią turėdavo savo rankose atskiros galingos dinastijos. Trylikto amžius Lietuvai davė kelis didžiuosius kunigaikščius. Tarp jų žymiausias buvo Mindaugas, padėjęs pamatus Lietuvos valstybei. XIII amž. pabaigoje minimas, nors ir labai miglotai, kunigaikštis Liutaveras (Pukaveras). Jo sūnus Gediminas dar labiau sutvirtino įkurta valstybę ir davė pradžią naujai galingai dinastijai. Mirdamas paliko Lietuvai veiklius kunigaikščius Algirdą ir Kęstutį. Jiedu davė vėl visą eilę kunigaikščių, kurie Lietuvą valdė daugiau kaip pusšimtį metų, iki pat Liublino unijos.

Vytautas buvo žymiausias šios dinastijos vyras. Jo tėvas Kęstutis, nuolatinis Žemaičių krašto gynėju, vedė žinomo Žemaičių bajoro Vydimanto dukterį Birutę. Kęstutis neieškojo sau žmonos svetur. Iš visų Gedimino giminės kunigaikščių jis sudarė lietuviškiausią šeimą. Vytautas buvo Kęstučio iš eilės ketvirtas. Birutės pirmagimis sūnus. Jis visą gyvenimą liko tikras lietuvis. Iš mažens jam teko augti dviejų tikėjimų įtakoje. Jo tėvai buvo pagony, ypač Birutė turėjo jam įkvėpti nusistatymą ir pažiūrą apie lietuvių ticos dievus.

VYTAUTAS DIDYSIS

Vytautas brendo audringas Lietuvos valstybės laikotarpiu, kai dar galingi priešai, kalavijuočiai iš šiaurės ir kryžiuočiai iš žiemos vakarų pusės, tuo laiku ypač smarkiai puldavo Lietuvą.

Vokiečių Ordinas, turėdamas pilną išdą pinigų, stiprių pilių, nuolatos iš Vakarų Europos papildomų naujų jėgų, įsigyja Prūsiose didelius žemės plotus ir juos kolonizuodamas darėsi vis stipresnis, be paliovos puldamas Lietuvą. Kęstučiui vis smarkiau tenka gintis nuo Ordino įsiveržimų, tad iškilo reikalingas tartis dėl krikšto. Tam reikalingi didieji Lietuvos kunigaikščiai 1358 metais buvo pasiunte Nūrbėrgan pas cesorių Karolį IV vieną savo giminaitį tartis dėl

priėmimo krikščionių tikėjimo. Iš savo pusės sutikdami apsikrikštyti, jiedu reikalavo, kad Vokiečių Ordinas grąžintų Lietuvai pasigrobtas žemes. Kai cesorius ir Ordinas su dideliais, Lietuvos vadų reikalavimais nenorėjo sutikti, vėl reikėjo griebtis kardo.

Tų nuolatinių kovų laiku augo Vytautas savo tėvo dvare Trakuose, todėl jo auklėjime vyravo kariška dvasia ir labai anksti pradėjo dalyvauti įvairiuose karo žygiuose. Vytautas vos dvidešimties metų jaunuolis jau buvo Kęstučio pratimas prie karo. Tuo pat laiku ir Algirdas pasiėmęs su savimi Jogaila, dviem metais vyresni už Vytautą, taip pat dalyvavo kovose.

Tuojuo nuo 1377 metų istorijoje Vytautas vis labiau aiškėja, kai po sėkmingo žygio baigė savo amžių didysis Lietuvos kunigaikštis Algirdas. Didžiojo kunigaikščio valdžią Vilniuje, kaip Kęstučio su Vytautu buvo sutarta, užėmė jo vyriausias sūnus Jogaila.

(bus daugiau)

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTD.

CHOPP - PIZZA - QUEIJOS - FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS - MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 - Bom Retiro - Tel. 223-2333

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

MŪSŲ ŽINIOS

Suarač. 990.VIII.2 d.

xmo Padre Pedro M. Urbaitis, SDB

idžiai malonus

iešpaties Malonių Dalytojau.

Visa širdim dėkoju už Jūsų mielą laiškelį, kuris – deja – nežinia kur praklaidžiojo lygiai pusantro mėnesio. Todėl jums atsliepiu registruotu.

Liepiate ką nors pabrėžti šventojo berniuko tema. Mėginsiu gal truputėlį žėliau. Akys žiauriai streikuoja. Kairė vi- ar nebetarnauja... Gal amželio įtaka?

Čia ir aš su nužemintu meldimu: Tei- tės paskirstyti 4.000 sekančiai:

- 1) Vieną tūkstantį parapijai;
- 2) Vieną tūkstantį "Mūsų Lietuvai" už mane ir sunų,
- 3) Vieną tūkstantį Braz. Liet. B-nei (ir už Ringaudą);
- 4) Vieną tūkstantį BLB Fondui.

P. S. Ringaudas nusiskundė, kad jam nutrauktas "Pasaulio Lietuvis", B-nės nokenstį aš už jį sumoku reguliariai kiekvienais metais. Paklauskite, kas atsitiko?

Siunčiame Jums visą glėbį linkėjimų.

Tegul Visagalis Jus globoja ir saugo- ja visų tikinčiųjų džiaugsmui.

Klemensas Jūra

Jūsų mažasis brolis Kristuje

Priedas: Čekis, Nr. 848100

P. S. Viršų išvardintųjų vardan... nuo- širdi padėka ir gausios Visagalio palaimos dosniam patriotui auko- tojui. KPU

Mieli tautiečiai,

Neseniai "Atgimime" radome Jūsų bendruomenės adresą. Apsidžiaugėme, kad galbūt pavyks užmegzti ryšius, susirašinėti su lietuviais, gyvenančiais to- nuo tėvų žemės.

Trumpai apie save.

Aš esu Algirdas Masys. Man 31 me- tai. Domiuosi Lietuvos praeitimi, daly- vauju "Sąjūdžio" veikioje, esu pamink-

losaugos bendrijos "Atgaja" narys, dai- nuoju folkloriniame ansamblyje. Mano specialybė elektronika. Žmona Vilma – choro dirigentė. Dirba vyrų choro "Perkūnas" chormeistre. Auginame du sūnus – Algirdą ir Martyną.

Labai norėtume susirašinėti su išeivi- jos lietuviais, neabejingais pasikeitimais Tėvynėje. Prašome rašyti lietuvių arba vokiečių kalbomis. Laukiame laišku. Su nuoširdžiausiais linkėjimais

Masys Algirdas
Kalniečių 126a – 401
Kaunas 233009
Lithuania U.S.S.R.

MŪSŲ MIRUSIEJI

PRANAS GRIGARAVIČIUS

Gimęs 1911 metais, rugsėjo 13 d. Padagalvėlės. Gyveno Parada Ingleza, 3 savaites išgulėjo Mandaqui ligoni- nėje. Sveikatos stovis labai susikompli- kavo ir sekmadienį, rugpiūčio 26 d. užmigo amžinai. Palaidotas Paz kapinė- se.

Nuliūdime liko žmona Pola, tolimes- ni giminės ir daug gerų draugų. Dievas tesuteikia Pranui Amžiną Atilį.

CLINICA JD. AVELINO

Dra. SANDRA R. STASIUKINAS

- ORTOPEDIA
- FRATURAS
- RAIIO X
- DOENÇAS DA COLUNA
- FISIOTERAPIA PARA:
ORTOPEDIA, DOENÇAS
NEUROLÓGICAS, PÓS-TRAUMÁ-
TICAS E PÓS-CIRÚRGICAS

Atendemos Particulares e Convênios c/
Hótoro Marcada

Golden Cross, Sul América, Auto Latina,
Metro e outros.

Av Francisco Falconi, 606 – Tel.272-9253
Em frente ao Crematório

PS: Patarnavimas lietuviams: nemokamai.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

PAIEŠKOMA

1990, rugpiūčio 7 d. Guajaramerinas

Gerbiamas kunige Petrai Rukšy
Lietuvių Bendruomenės laikraščio
"Mūsų Lietuva" administratoriau.

Kreipiasi į Jus Mikučiai iš Lietuvos atvykę pas Padre Aleksandrą Bendora- tį, misionierių, gydytoją, Bolivijos džiunglėse, kurio patarimu ir išdrištame parašyti Jums laišką-prašymą, tikėda miesi, kad būdamas vienas iš Lietuvos išeivijos šviesuolių ir turėdamas dau- giau ar mažiau žinių apie savo parapije- čius, padėsite mums surasti savo gim- naičius, su kuriais nutrūko ryšys beveik prieš dvidešimt metų. Adresas toks:

Brazilija, San Paulo Estado, Via Ipe- tininga E.F.S. Angatuba, ANTANAS SENVAITYS, Rapolo.

ANTANAS SENVAITYS yra mano (jūratės Mikutienės) tėvelio (Antano Mikalausko) mamos (Onos Senvaitytės) brolis. Žinome kad Antanas Senvaitis turėjo du vaikus, kuriems dabar turėtų būti apie 40-50 metų amžiaus. Antano Senvaičio seserys: Ona, Emilija, Anelė, Barbora ir brolis Juozas gyveno Lietu- voje (dabar amžiną jiems atilsį, visi jau mirę). Jo tėviškė Kupiškio rajone, Ado- mynės kaime, brolis Juozas su šeima (jie labiausiai susirašinėjo su Antanu Senvaičiu) gyveno Kupiškio rajone, Juodpėnų kaime (šalia Adomynės kai- mo).

Būtume labai Jums dėkingi, jeigu ga- lėtumėte mums padėti. Mes pas Padre Bendoraitį būsime iki rugsėjo 1 d. Jei- gu pavyktų ką nors sužinoti apie Anta- no Senvaičio šeimą, labai prašome mums pranešti Padrės Bendoraičio ad- resu arba paskambinti telefonu 21-276. Mūsų adresas Lietuvoje:

235700 Lietuva, Kretinga.

Kęstučio 18-2,
Mikalauskui Antanui, Telef.517-76.

Atsiprašome už suteiktus rūpesčius. Iš anksto dėkojame.

Linkėjimai iš Lietuvos

Su pagarba
Jūratė ir Saulius Mikučiai

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

KUNIGAS GAVĖNAS ROMOJ

Iš prelato Antano JONUŠO gavome paskutines žinias apie kun. Gavėną rašytas rugpiūčio 15 dieną. Prelatas rašo, kad kun. Gavėnas turėjo problemų su sveikata ir išbuvo 15 dienų ligoninėj. Lietuva, rodos, dar neįstengė nuvykti. Pagal Jo paties pareiškimą, turėtų grįžti Brazilijon šio mėnesio pabaigoje.

DAR VIENA ARBATĖLE.

Trečiadienį, rugpiūčio 22 d., po pietų, į V. Zelinos kleboniją susirinko gražus būrelis žmonių pasišnekėti, pabendrauti su svečiu kun. Paulium Mališka prie sunėštinių vaisių ir įvairių šeiminių paruoštų skanumynų bei skanios ir šiltos arbatėlės.

Buvo linksmi praleista popietė ir buvo proga pasikalbėti su svečiu ir su juom jau atsiveikinti, nes sekančią dieną turėjo išvykti į Rio de Janeiro, o iš ten atgal į misijas Sergipėj.

Ta pačia proga susipažinome ir atsiveikinome su kitu svečiu – Saulium Menkevičium, kun. Juozo Šeškevičiaus giminaičiu, kuris šeštadienį išvyko į Buenos Aires, o iš ten pirmadienį į Lietuvą.

Mieliems svečiams kun. Mališkai ir S. Menkevičiui linkime sėkmės ir tikimės vėl pasimatyti.

Dėkojame klebonui kun. Šeškevičiui, kad mums leido baliavoti klebonijoje ir visiems, visoms kurios dalyvavo bei prisidėjo.

Regrėjos

GRIŽO IŠ KELIONĖS

ANGELINA TATARŪNIENĖ ir ONA DIRSYTĖ-CORALON praeitą savaitę grįžo iš Europos. Jos lankėsi Italijoje, Vokietijoje – Vasario 16 gimnazijoje ir turėjo laimės nuvykti į Lietuvą po blokados nutraukimo. Kartu su jom iš Vokietijos grįžė taip ANA PAULA TATARŪNAITĖ, kuri buvo praleidusi metus Vasario 16 gimnazijoje.

Tikimės, kad keliauninkės nepaigailės mums žinių, o tuo tarpu sveikiname ir džiaugiamės, kad sugrįžo.

MELDŽIASI UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Lietuvių tautos šventės – rugsėjo 8-sios proga visose Australijos katalikų bažnyčiose bus meldžiamasi už Lietuvą. Tai pranešė Australijos kardinolas Edward Clancy atsiliepdamas į vietos lietuvių bendruomenės prašymą paskelbti maldos dieną už Lietuvą, kuri dabar sunkiomis sąlygomis siekia valstybinės ne-

DIDŽIAUSIA RELIGINIAI TAUTINĖ LIETUV

TAUTOS ŠVENTĖ

ŠILINĖ

RUGSĖJO

9 DIENA

16 valandą

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

PROGRAMA: procesija ir Mišios
minėjimas
meninė dalis
arbatėlė – sunėštinių
vaisės

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS IR ŠILUVOS MARIJOS ATLAIDAI

priklausomybės. Visose Australijos katalikų bažnyčiose pamaldos už Lietuvą vyks šeštadienio vakare, rugsėjo 8-ąją, ir sekmadienio rytą, rugsėjo 9-ąją. Per pamaldas Australijos kunigai supažindins tikinčiuosius su katalikiškąja Lietuva, kvies visus melstis už jos laisvę ir nepriklausomybę.

Kaip rašo EL, Australijos katalikai su vyskupais, rugsėjo 8 dieną, darys maldos dieną už Lietuvą. Manau, kad ir Lietuvoj šiemet bus ypatingos religinės ir tautinės apeigos už Lietuvą. Pagaliau ŠILINĖS IŠREIŠKIA ne tik mūsų tautos religingumą, bet taip pat valstybingumą. Ši šventė yra ne tik Marijos gimimo šventė, bet taip pat TAUTOS ŠVENTĖ. Marijos Gimimo šventė yra tampriai surišta su ŠILUVOS Marijos švente, ne tik dėl to kad Šiluva yra Lietuvos tautinė šventovė, bet taip pat tos šventovės įkūrimas yra nuo Vytauto laikų. Vytautas Didysis norėjo būti apvainikuotas Lietuvos karaliumi kaip tik rugsėjo 8 dieną – Marijos Gimimo šventėje. Vytautas buvo tuo laiku vienas didingiausių ir galingiausių Europos valdovų. Lietuvių tauta, norėdama priminti tą garbingą mūsų praeitį ir mūsų didžiausią valdovą įsteigė šią TAUTOS ŠVENTĖ. Lietuvoj katalikybė ir lietuviybė yra neišskiriamos. Mes ruošiamės

švęsti Šilines. Ar ir šiemet, kaip kiais metais šventėje dalyvaus tik tie keliasdešimt maldininkų, kurie, išklause Mišias V. Zelinoj, paskui dar 'pasiaukoja' nuvykti į Moką kitom mišiom. O kur mūsų tautiškumas, mūsų organizacijos, mūsų Bendruomenė, mūsų jaunimas? Ar mes visi nedirbam už Lietuvos laisvę, tai kodėl nešvenčiame jos šventės? Lietuviškų organizacijų nedalyvavimas šioje šventėje yra labai nepateisinamas. LAUKIAME VISŲ ORGANIZACIJŲ ir nuolatinių mūsų švenčių dalyvių šioje šventėje, kurioje mes parodysime, kad dar mylime mūsų Motiną Mariją apsireiškusią Šiluvoje ir mūsų Tėvynę LIETUVĄ.

RUGSĖJO MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sėkmės.

- 01 – Aleksandras Boguslauskas
- 01 – Flávio Bacevičius
- 02 – Magdalena Buitvidas
- 06 – Aniele Dutkus
- 06 – Nazareth Pimenta Ambrozevičius
- 07 – Roberto Bratkauskis
- 09 – Vanda Greičius Buono
- 12 – Marijona Polgrimas Magila
- 15 – Ljebomir Pjevac
- 22 – Helena Godliauskas Baužys
- 23 – Stasys Gervetauskas
- 24 – Douglas Rudolfo Saldys
- 25 – Helena Leitas
- 25 – Ieroslav Aradzenka
- 30 – Zofija Mikalkenas
- 30 – Nelson Daniliauskas

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

Sąjungos-Alianča
Valdyba

NR 33(274)

FESTA DE SANTA ANA

No dia 26 de Julho, festejamos o Dia de Santa Ana, Mãe de Nossa Senhora. Sendo a Lituânia considerada Terra de Maria, a Festa de sua Mãe merece especial destaque.

Todos os anos, o Apostolado das Senhoras Católicas Lituanas, na Vila Zelina, festeja essa data. Neste ano, a Festa foi realizada no dia 29 de Julho. A festa teve início com a missa das 11 horas, onde foram lembradas todas as Anas, vivas e falecidas. (É muito raro não termos pelo menos uma Ana na família)

As 16 horas, na sala da creche, houve uma bonita recepção, onde cada participante, levou um prato mais saboroso que o outro; se estivéssemos num concurso culinário, certamente teríamos um delicioso!

Na abertura, cantamos "Marija, Marija" e as professoras Sra. Mosinskione e Sra. Vinksnaitiene leram historinhas alegres. O padre Petrukas abençoou as comidas e, em seguida, foram servidos docinhos e salgadinhos, junto com um chá quentinho. Muitas antigas canções foram lembradas, aumentando assim, a alegria de todos. Houve sorteios de brindes (quase todos ganharam um). E, entre docinhos, chá, canções e boas conversas, não se viu o tempo passar.

Pena que da nossa juventude poucos participaram. Onde estavam os outros?

A Lituânia está renascendo, e no Brasil parece que nada mais temos do que lembranças do passado.

Contamos com todos na próxima, não deixemos nossas tradições agonizarem!

Irene Skurkerviciute

DEUS, PÁTRIA E PRÓXIMO!

Esta é a regra de fogo que orienta a vida de todos os escoteiros do mundo.

Deus .. nosso Criador e Pai, a quem amamos acima de tudo e que nos deu Seu Filho Jesus, tão presente em nós.

Pátria .. o Brasil, país em que nascemos e moramos; a Lituânia, país de onde vieram nossos avós e para onde nossos pensamentos viajam com a força do desejo de "voltar para casa".

Próximo .. tudo o que tem vida e nos cerca, não somente as pessoas mas também os animais e a natureza. "O escoteiro é amigo de todos e irmão dos demais escoteiros".

Costumo pensar em como seria o mundo se todas as pessoas seguissem esta regra de fogo.

Um dia, fiz esta pergunta aos lobinhos e andorinhas do Grupo "Palanga" e eles me responderam que não haveria guerras, brigas, fome, frio, mas, amor entre os homens e amor por Deus. É, as crianças entendem bem o que é amor e caridade.

É justamente com este espírito que realizamos os acampamentos do Grupo de Escoteiros Lituanos "Palanga", todos os anos, no verão e no inverno.

No último mês de julho, dos dias 14 a 22, realizou-se o acampamento de inverno, na Estância Lituanika. (O Grupo "Palanga" agradece à BLB pelo empréstimo da casa)

O acampamento teve, como é costume do nosso grupo, um nome e uma bandeira especiais: "Acampamento da Liberdade da Lituânia" (Lietuvos Laisves Stovykla). A bandeira teve como símbolo o sino da liberdade (Laisves Varpas). O nome e o símbolo foram escolhidos tendo-se em vista a situação atual da Lituânia.

O nosso grupo está se esforçando, juntamente com todos os lituanos do mundo, para divulgar o nome da Lituânia, sua história e os acontecimentos atuais.

No decorrer dos dias, foram abordados no acampamento temas referentes à Lituânia; fizemos reflexões sobre Deus e a nossa fé e também pusemos, mais uma vez em prática nossos ensinamentos sobre o escotismo.

No final do acampamento, após certo tempo de preparo, alguns jovens puderam fazer o juramento.

Paulo J. Butrimavicius, Tomas J. Butrimavicius e Roberto Le, fizeram o juramento de lobinho.

Daina Simonis Leyton, Laima Simonis Leyton, Daniela Marcatto, Edinaldo Soares, Daniel Stravino e Marcelo Lipas Augusto fizeram o juramento de escoteiro.

Ana Patrícia Jusinskas A. Neves, Solange Trinkunas Dzigan e Carla Stukas, da Argentina, fizeram o juramento de escoteira sênior.

Quatro crianças (Marcelo, Leonardo Ramauskas, Audra e Andrea) receberam o cordão vermelho e agora preparam-se para fazer o juramento de lobinho e andorinha.

A todos, PARABÉNS!! VALIO!!

Com a benção de Deus, o acampamento terminou bem, mas todos ficaram tristes com o seu término.

Essa tristeza porém, é compensada pela presença de todos nas reuniões das manhãs de sábado Vila Zelina, onde com alegria e brincadeiras, buscamos sempre aprender cada vez mais.

Todos os que estiverem interessados em participar do Grupo de Escoteiros Lituanos "Palanga", estão convidados a comparecer aos sábados, às 9 hs da manhã, atrás da Igreja da Vila Zelina.

Estaremos lá!!!!

BUDEK !
(Alerta!)

v.sk.sl.Klarise Baceviciute

NASCIMENTO DE VILNIUS • II
- CONTINUAÇÃO -

O príncipe tinha pressa de aceder ao poder afim de que se realizassem rapidamente as predições tão favoráveis a seu reinado. Para apressar o curso da história, assassinou seu soberano Vitenis e, em 1.315 tornou-se o grão-duque da Lituânia.

Pouco tempo depois, foi também durante uma caça na floresta sagrada que recebeu um sinal do céu. Ele estava acabando de matar um auroque quando, esgotado pela longa perseguição, armou seu acampamento no próprio local e dormiu. Estavam na montanha, no confluente do Vilika e do Vilia, que circundavam uma colina guarnecida de florestas onde pululavam feras.

Para protegê-lo, seus homens mantinham acesa uma grande fogueira. Entorpecido pelo calor, com os ouvidos ainda cheios dos rugidos de sua vítima, mergulhou, de uma só vez, num sono pesado e, em sonho, viu um gigantesco lobo. Em seu ventre de ferro, uma multidão de lobinhos hurlava, provocando um espantoso alarido.

Impressionado por esse sonho, Gediminas foi, assim que despertou, ao encontro de Lysdeiko para perguntar-lhe o significado dele.

Após uma longa meditação, o krive krivaitis disse:

„O lobo de ferro representa uma grande e poderosa cidade, seu uivo significa a glória ... Essa cidade, continuou o sacerdote, uma fortificação defendida por cavaleiros com armaduras invencíveis, será o coração da Lituânia.

No mesmo instante, o grão-duque decidiu construir ali essa maravilhosa cidade, encarregando Lysdeiko da decisão do ritual a ser observado. O grande sacerdote consultou novamente krives e advinhos, anunciando em seguida:

„Para que essa cidade seja inexpugnável, é preciso que a primeira pedra seja depositada sobre o coração inocente e vivo de uma adolescente virgem.

O grão-duque enviou então, por todo o país, emissários encarregados de sondar as famílias capazes de oferecer, em sacrifício, uma jovem pura para a glória do país.

título original: CONTINUA ...

„Naissance de Vilna", in LIETUVA légendes historiques de Lituanie. Racontées et illustrées par Geneviève Carion-Machwitz. Fédérop. 1988

Tradução: Belkiss Jasinevičius Rabello
Revisão: Ramon A.Vasques

O HERÓICO EXEMPLO DE MADRE TERESA DE CALCUTÁ

Madre Teresa de Calcutá, superiora da Ordem das Missionárias da Caridade, pediu, por motivos de saúde, ao Papa João Paulo II o seu afastamento da direção geral da Congregação fundada por ela mesma em 1950.

Com 79 anos de idade, Madre Teresa administra mais de 400 casas dedicadas ao atendimento de pobres em todo o mundo, em particular, na Índia.

Madre Teresa (nome adotado em homenagem à Santa Teresa do Menino Jesus) nasceu na Iugoslávia e já aos 12 anos descobriu sua vocação religiosa. Aos 18 anos tomou hábito na comunidade das Irmãs Missionárias de Lorete, transferindo-se, em 1929, para Calcutá onde construiu escolas e asilos.

Foi na Índia que Madre Teresa fundou a Congregação das Missionárias da Caridade, aprovada pelo Vaticano e presente em quase todo o mundo. Seu belo e incansável trabalho lhe valeu, entre centenas de outros prêmios, o Nobel da Paz em 1979.

Madre Teresa conta que foi em 1946 que recebeu o "chamado divino": "Eu sabia que devia deixar o convento e ajudar os pobres, vivendo entre eles". Um dia, viu uma mulher sem recursos ser expulsa de um hospital; esse fato levou-a a fundar a primeira casa para velhos e doentes terminais.

"Dá-me enorme alegria e satisfação amar e cuidar dos necessitados e abandonados. Eles não precisam de piedade e compaixão, mas de amor", costuma declarar Madre Teresa.

Para ela, além da pobreza e da fome, a solidão e o abandono são os maiores problemas da humanidade: "A solidão também é uma forma de fome. Fome de amor e afeto. Essa necessidade é muito mais difícil de saciar do que a fome por um pedaço de pão". (extraído de "O Estado de São Paulo" - 19 de abril de 1990)

Para concluir, agora que Madre Teresa de Calcutá teve que afastar-se, por ordem médica, da direção geral da "Ordem das Missionárias da Caridade", surge a pergunta: quem procurará substituí-la? Substituí-la em muito ou mesmo em pouco, visto que a fome de amor, de compreensão, de boa palavra, de sorriso, continua ser grande, cada dia maior para tantas pessoas tanto em Calcutá, como também na nossa Grande São Paulo, no nosso Brasil e no mundo inteiro.

FICHA TÉCNICA

EDIÇÃO: Belkiss Jasinevicius Rabello
 DIAGRAMAÇÃO E TITULAÇÃO: Antanas Silickas
 DIGITAÇÃO: Maristela Aldonia Zutautaitė
 ILUSTRAÇÃO: Janete Zizas/Márcia Pavilionis

AVISO AO LEITOR

Estamos fazendo o possível para que o Suplemento em Português do Mūsų Lietuva não desapareça. Sua colaboração é absolutamente necessária. OBRIGADA!
 Contatos: Maristela 63-1720